

GDAŃSK

Raport
z realizacji
Programu
Operacyjnego

INFRASTRUKTURA

2020

wersja dostępna cyfrowo

**Raport z realizacji
Programu Operacyjnego
VII. Infrastruktura
za 2020 rok**

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
Dokumenty strategiczne Gdańska.....	3
Czemu służy podsumowanie?	3
Z czego składa się raport?	3
Wypowiedź koordynatora na temat programu	5
Fakty i liczby.....	6
Działania podjęte w 2020 roku w związku z pandemią COVID-19	7
Działania podjęte w 2020 roku w ramach realizacji celów operacyjnych.....	8
Cel operacyjny VII.1. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń do powietrza.....	8
Cel operacyjny VII.2. Modernizacja i rozwój systemu utrzymania porządku i czystości .10	
Cel operacyjny VII.3. Zwiększenie dostępności mieszkań we wszystkich segmentach rynku mieszkaniowego i podniesienie efektywności wykorzystania dostępnych lokali użytkowych.....	13
Cel operacyjny VII.4. Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i usprawnienie systemu odprowadzania wód opadowych	15
Cel operacyjny VII.5. Rozwój i dostosowanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej do potrzeb użytkowników	17
Cel operacyjny VII.6. Ochrona wód, w tym: ochrona wód Zatoki Gdańskiej	19
Cel operacyjny VII.7. Przygotowanie wystarczającej liczby miejsc do pochówków na cmentarzach komunalnych	21
Cel operacyjny VII.8. Podniesienie efektywności eksploatacji infrastruktury liniowej oraz nieruchomości gminnych	23
Komentarz Koordynatora	24
Wskaźniki realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura [2014-2020]	26
Cel VII.1. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń do powietrza	26
Cel VII.2. Modernizacja i rozwój systemu utrzymania czystości i porządku	27

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

Cel VII.3. Zwiększenie dostępności mieszkań we wszystkich segmentach rynku mieszkaniowego i podniesienie efektywności wykorzystania dostępnych lokali użytkowych.....	28
Cel VII.4. Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i usprawnienie systemu odprowadzania wód opadowych	28
Cel VII.5. Rozwój i dostosowanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej do potrzeb użytkowników.....	29
Cel VII.6. Ochrona wód, w tym Zatoki Gdańskiej	30
Cel VII.7. Przygotowanie wystarczającej liczby miejsc do pochówków na cmentarzach komunalnych	31

Wprowadzenie

Dokumenty strategiczne Gdańska

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz jej integralna część, jaką jest dokument **Gdańsk Programy Operacyjne 2023**, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju Miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w Mieście.

Potrzeby rozwojowe Gdańska zostały ujęte w dziewięciu obszarach, które obejmują Programy Operacyjne, tj.: Edukacja, Zdrowie publiczne i sport, Integracja społeczna i aktywność obywatelska, Kultura i czas wolny, Innowacyjność i przedsiębiorczość, Atrakcyjność inwestycyjna, **Infrastruktura**, Mobilność i transport oraz Przestrzeń publiczna.

Każdemu z Programów przypisany jest Koordynator, który czuwa nad systematycznym wdrażaniem założeń i nadaje ton działaniom służącym urzeczywistnieniu celów operacyjnych.

Czemu służy podsumowanie?

Chcemy, by niniejszy raport miał praktyczny wymiar – służył udokumentowaniu zrealizowanych działań w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych, jak również dostarczał wiedzy niezbędnej do zarządzania nimi. Usprawnianie procesów wdrażania rozwiązań, które służą rozwojowi Gdańska, musi opierać się na analizie działań prowadzonych w różnych obszarach życia Miasta oraz uwzględniać lokalny kapitał społeczny, czyli pogłębiać aktywną współpracę i wzmacniać aktywność obywatelską.

Godny podkreślenia jest fakt, że realizacja Programów Operacyjnych wzmocniła efekt synergii w działaniach o charakterze interdyscyplinarnym. Oznacza to, że przy realizowanych projektach podejmowana jest ścisła współpraca międzyobszarowa, mająca na celu osiągnięcie efektów odpowiadających potrzebom wspólnoty gdańszczanek i gdańszczan.

Z czego składa się raport?

Wprowadzenie. Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawę do zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska. Niniejszy raport stanowi podsumowanie podjętych w 2020 r. przedsięwzięć wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów operacyjnych w Programie Operacyjnym Infrastruktura.

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

W pierwszej części raportu zaprezentowane zostały **Fakty i liczby** odnoszące się do wybranych zagadnień odzwierciedlających procesy związane z infrastrukturą miejską, środowiskiem naturalnym, ochroną przeciwpowodziową w Gdańsku.

Ze względu na sytuację zaistniałą w 2020 r. związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19 w kolejnej części raportu scharakteryzowane zostały **Działania podjęte w 2020 r. w związku z pandemią COVID-19**, które zostały wprowadzone w obszarze infrastruktury w celu zapobiegania rozprzestrzeniania wirusa.

Zasadniczym elementem raportu jest zestawienie **Działań podjętych w 2020 roku w ramach realizacji celów operacyjnych** Programu Operacyjnego Infrastruktura. Wyszczególnienie przedsięwzięć podjętych przez Miasto ukazuje w jaki sposób realizowane są cztery cele operacyjne wskazane w obszarze infrastruktury. Wiele podejmowanych inicjatyw służy osiągnięciu celów operacyjnych z zakresu kilku Programów Operacyjnych, co w tekście zostało odnotowane jako powiązania z innymi Programami.

Komentarz Koordynatora to ujęte z perspektywy zarządcy Programu syntetyczne podsumowanie z wprowadzonych w Gdańsku w 2020 r. rozwiązań, które w największym stopniu przyczyniły się do osiągnięcia celów operacyjnych.

Na końcu raportu, w formie tabelarycznej zaprezentowano jakościowe i kontekstowe **Wskaźniki realizacji celów operacyjnych**. Wartości wskazane za lata 2014–2020 umożliwiają dokonanie analizy zmian, jakie zaszły w wyniku wprowadzonych działań, interwencji i projektów.

Wypowiedź koordynatora na temat programu

W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców i środowisko naturalne w Programie Operacyjnym Infrastruktura zawarto działania służące ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń do powietrza. Poprawa efektywności energetycznej wynika z konieczności efektywnego korzystania z zasobów, a przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej będą służyły lepszemu zagospodarowaniu zasobami wody pitnej. Obserwowane zmiany klimatyczne powodują konieczność zwiększenia działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Poprawa czystości przestrzeni publicznej przewidziana w Programie zwiększy jej estetykę. Działania z zakresu gospodarki mieszkaniowej posłużą zwiększeniu dostępności mieszkań we wszystkich segmentach rynku mieszkaniowego oraz podniesieniu efektywności gospodarowania zasobem lokali pozostających w dyspozycji gminy.

Koordinator Programu Operacyjnego

Olga Goitowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej, Kierownik Referatu Komunalnego, Urząd Miejski w Gdańsku

Opiekun merytoryczny Programu Operacyjnego

Piotr Grzelak – Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska do spraw zrównoważonego rozwoju

Zespół Programowy:

Anna Babis-Kłudka

Lucyna Berendt

Barbara Dziubich

Anita Frąckiewicz

Joanna Grzyba

Przemysław Guzow

Michał Kozłowski

Wojciech Kruczkowski

Jacek Ołdakowski

Mariusz Sadłowski

Wojciech Szpakowski

Magdalena Wiśniewska

Jacek Wojtczak

Kamila Zmuda-Baszczyń

Fakty i liczby

- 861 km wynosiła długość oświetlonych ulic i ciągów pieszo-rowerowych w mieście w 2020 r.; to o 21 km więcej niż w poprzednim roku
Źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni
- 53 zbiorniki retencyjne, o łącznej pojemności 745 tys. m³, znajdowało się na terenie Gdańska w 2020 r.
Źródło: Gdańskie Wody
- 5 stacji automatycznego monitoringu jakości powietrza, wchodzących w skład sieci pomiarowej Agencji Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej, znajdowało się w Gdańsku w 2020 r.
Źródło: Fundacja „Agencja Regionalnego Monitoringu Atmosfery Gdańsk-Gdynia-Sopot (ARMAG)”
- 301 pozwolenia na budowę – dotyczące budowy 9970 mieszkań – wydano w 2020 r.
Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny
- 74,5% odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje gazową z sieci w 2020 r.
Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny
- 57,4 m² przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytku w 2020 r.
Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny
- 1244,3 km długość sieci wodociągowej w Gdańsku w 2020 r.
Źródło: Saur Neptun Gdańsk
- 49% poziom recyklingu i przygotowania odpadów do ponownego użytku w 2020 r.
Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej, Urząd Miejski w Gdańsku

Działania podjęte w 2020 roku w związku z pandemią COVID-19

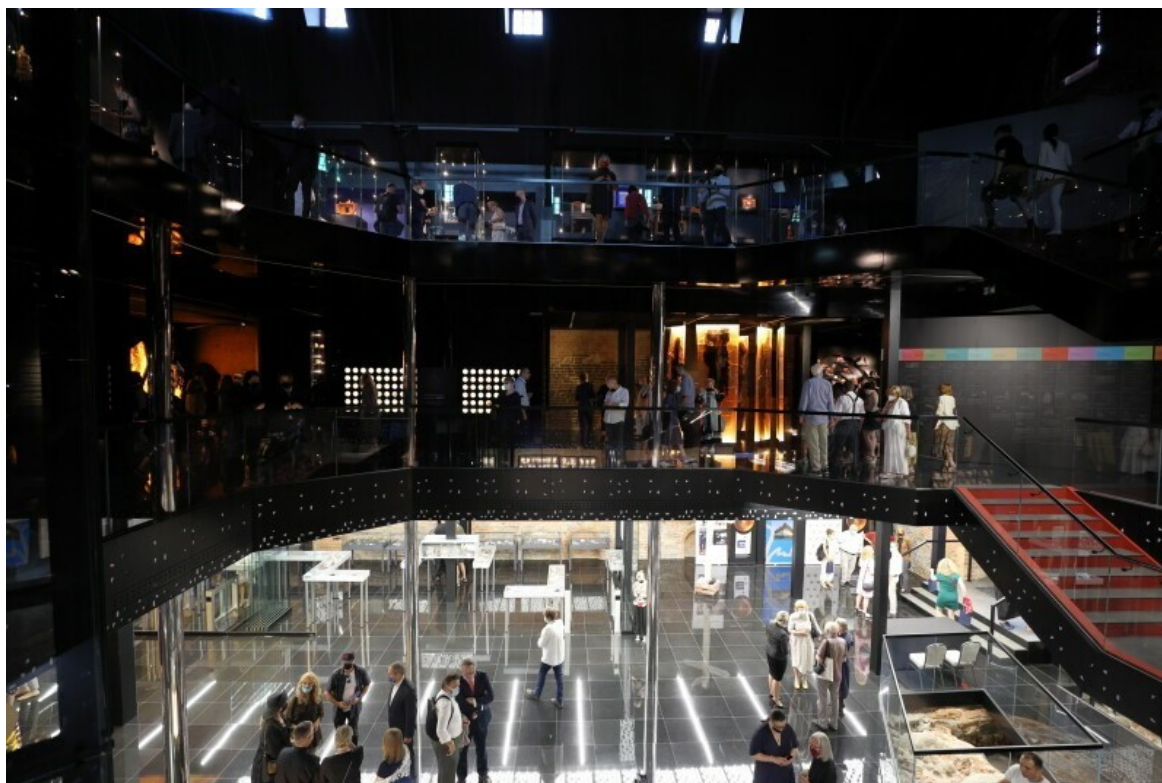
Miniony rok bez wątpienia zapisze się na kartach najnowszej historii Gdańska i nie tylko jako jeden z najtrudniejszych w zakresie zapewnienia sprawnego funkcjonowania miasta i bezpieczeństwa życia społeczno-gospodarczego. Samorząd terytorialny w warunkach pandemii COVID-19 zmagał się z wyzwaniem związanym z realizowaniem zadań nadzwyczajnych prowadzonych na rzecz mieszkańców, działając w warunkach niepewności, przy ograniczonych zasobach i narzędziach. Konsekwencje pandemii COVID-19 z pełną mocą ukazały fundamentalną rolę samorządu terytorialnego w tworzeniu bezpiecznych warunków życia, zdrowia, nauki i pracy gdańszczan. Główne działania struktur miejskich dotyczyły tworzenia warunków sanitarnych zmniejszających ryzyko transmisji wirusa oraz z wdrażaniem protokołów sanitarnych dotyczących świadczenia niezbędnych usług mieszkańcom. Jednocześnie, mając na uwadze sytuację gdańszczan, miasto wyszło naprzeciw ich potrzebom i wprowadziło szereg lokalnych działań ukierunkowanych na wsparcie mieszkańców, przeciwdziałanie osłabieniu gospodarczemu i spadkowi poziomu życia wywołanymi przez kryzys. Ogółem z budżetu miasta na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem pandemii COVID-19 przeznaczono prawie 33,5 mln zł, w tym 24,6 mln zł sfinansowano ze środków własnych Miasta, a 8,8 mln zł ze środków zewnętrznych.

W ramach działań w związku z pandemią COVID-19 miasto skupiało się na udzielaniu pomocy w zakresie: wsparcia podmiotów leczniczych, przedsiębiorców, pomocy dla mieszkańców, oraz organizacjom pozarządowym a także wsparcia na rzecz kultury. W ramach prezentowanego Programu Operacyjnego Infrastruktura widocznym następstwem pandemii oraz faktu przebywania mieszkańców w domach (ze względu na pracę zdalną, izolację czy kwarantannę) było m.in. **zwiększenie zużycia mediów oraz zwiększenie produkcji ilości śmieci przez użytkowników indywidualnych w gospodarstwach domowych. Obszarem problematycznym stała się poprawna segregacja odpadów**, w tym jednorazowych maseczek oraz rękawiczek.

Działania podjęte w 2020 roku w ramach realizacji celów operacyjnych

Cel operacyjny VII.1. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń do powietrza

- W wyniku **realizacji projektów ciepłowniczych** w 2020 r. wybudowano 10,8 km nowych sieci ciepłowniczych i przyłączy oraz zmodernizowano 4,8 km sieci, a także podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej 216 budynków mieszkalnych (w tym 60 budynków z rynku istniejącego) oraz 61 budynków handlowo-usługowych, użyteczności publicznej i innych. Największą inwestycje modernizacyjne na sieci przeprowadzono w rejonach ulic: Śląskiej, Wejhera i 3 Maja. Dzięki tej inwestycji została ograniczona emisja dwutlenku węgla o ok. 700 ton rocznie.
- Prowadzono **prace termomodernizacyjne** mające na celu zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej.
- **Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej** – placówek oświatowych. Realizowano proces modernizacji energetycznej obiektów oświatowych należących do miasta Gdańska w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Projekt obejmuje łącznie 29 placówek oświatowych i zakłada wykonanie inwestycji w poszczególnych placówkach objętych opracowaniem do 2022 r. łączny koszt inwestycji zrealizowanych w powyższym zakresie w 2020 r. objął wydatki w kwocie 16,8 mln zł i dotyczył wykonania zadania w 7 obiektach użyteczności publicznej – placówkach oświatowych (Żłobek nr 1, Szkoła Podstawowa Specjalna nr 28, Szkoła Podstawowa nr 24, Przedszkole nr 7, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 (SP 92), Przedszkole nr 49, Przedszkole nr 33). Głównym celem projektu jest ograniczenie poziomu zużycia energii w remontowanych obiektach, a tym samym optymalizacja kosztów ponoszonych przez poszczególne placówki oświatowe w powyższym zakresie. Dodatkowo należy podkreślić kwestię poprawy stanu technicznego obiektów, a także estetyki elewacji zewnętrznej.
- **Wielki Młyn** – zakończono I etap prac termomodernizacyjnych oraz rozpoczęto II etapu prac przebudowy i adaptacji Młyna wraz z II etapem termomodernizacji. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym IV. Kultura i czas wolny]**

Rycina 1. Odnowione wnętrze budynku Wielkiego Młyna w dniu otwarcia Muzeum Bursztynu. Fotograf: G. Mehring / gdansk.pl

- W 2020 r. **objęto termomodernizacją 4 gminne budynki mieszkalne**, z których 1 został już przekazany do użytkowania, zaś pozostałe 3 są w trakcie remontów kompleksowych z planowanym zakończeniem w 2021 r.
- Zakończono kompleksową rewaloryzację budynków przy ul. Lastadia 2 i Lastadia 41. w ramach wykonanych prac całkowicie przebudowano i wzmocniono konstrukcję obiektu, wykonano pełną rewaloryzację zabytkowych elewacji. Modernizacja termoenergetyczna objęła docieplenie ścian zewnętrznych, wykonano nowe instalacje i przyłącza do budynków, węzły ciepła oraz konstrukcje dachów wraz z ociepleniem. Wymieniono także starą stolarkę okienną na nową 3-szybową.
[Powiązanie z Programem Operacyjnym VI. Atrakcyjność Inwestycyjna]
- W 2020 r. nastąpiły zmiany w Regulaminie udzielania dotacji celowych na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną. Zlikwidowano **dotacje udzielane na zamianę ogrzewania węglowego** na gazowe, elektryczne, podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, tj. w budynkach wolno stojących albo budynkach w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej. Udzielono 224 dotacje na wymianę ogrzewania węglowego, na łączną kwotę ponad 1,5 mln zł. w ramach tych środków zlikwidowano na terenie Gdańska 355 tradycyjnych pieców węglowych i uniknięto spalania ponad 800 ton węgla. Najwięcej zlikwidowanych palenisk węglowych znajduje się w dzielnicach: Wrzeszcz, Śródmieście (w tym Dolne Miasto) i Nowy Port, w tym w 34 lokalach mieszkalnych z zasobu mieszkań komunalnych.
- Wspierano zakup i **montaż instalacji kolektora słonecznego**.

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

- W ramach programu budowy oświetlenia „**Jaśniejszy Gdańsk**” w 2020 r. oświetlono ok. 14 km ulic i ciągów pieszych w 56 lokalizacjach za kwotę blisko 7,7 mln zł. Uzgodniono warunki projektowe budowy i przebudowy oświetlenia ulicznego kolejnego etapu przewidzianego na 2021 r. w 65 lokalizacjach. Nowe oświetlenie, to energooszczędna technologia LED, której towarzyszy rozbudowa systemu monitoringu i sterowania oświetleniem ulicznym. Kwota przeznaczona na kolejny rok to ok. 6 mln zł.
- W 2020 r. wprowadzono usługę **Białego Światła**, czyli wymiany oświetlenia na nowe w technologii energooszczędnej LED na majątku Energa Oświetlenie Sp. z o.o. w analizowanym roku oświetlenie zlokalizowane przy 216 ulicach lub ich fragmentach poddano modernizacji.
- Kontynuowano prace związane z wdrożeniem **systemu zarządzania zużyciem energią**, w tym optymalizacji kosztów jej zużycia w budynkach szkolnych. w rezultacie podjętych działań zaproponowano zmianę poszczególnych grup taryfowych, a także obniżenie parametrów dotyczących wielkości mocy zamówionej energii elektrycznej w placówkach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Miasta Gdańska.
- Prowadzono **prace koncepcyjne** dotyczące rozwoju **energetyki odnawialnej** na budynkach jednostek oświatowych.

Cel operacyjny VII.2. Modernizacja i rozwój systemu utrzymania porządku i czystości

- **Budowa i modernizacja altan śmietnikowych o nowej estetyce** realizowana była w ramach programów, które mają na celu pomoc finansową i organizacyjną w opracowaniu dokumentacji i powstaniu estetycznych altan śmietnikowych w przestrzeni miejskiej. w 2020 r. w ramach Programu Zagospodarowania Podwórek Gminnych wybudowano 3 wiaty śmietnikowe, uporządkowano 4 punkty gromadzenia odpadów oraz wykonano prace na rzecz powiększenia istniejących punktów gromadzenia odpadów. Ponadto wykonano ponad 30 projektów na rzecz budowy nowych oraz uporządkowania istniejących punktów gromadzenia odpadów, których realizację zaplanowano na 2021 r. Przy tworzeniu projektów, w miejscach, w których jest to konieczne, uwzględniono również obiekty małej retencji w postaci ogrodów deszczowych.
- Wprowadzenie z początkiem lutego 2020 r. **obowiązku segregacji** na pięć frakcji dla wszystkich właścicieli nieruchomości.
- Zawarcie bezkosztowej umowy (porozumienia) z podmiotem zewnętrznym dotyczącej rozstawienia na terenie miasta ogólnodostępnych **pojemników na tzw. małe elektroodpady** oraz zużyte baterie i akumulatory. Pierwszy ogólnopolski dedykowany system pojemnikowy rozlokowany jest w 30 lokalizacjach miasta.

Rycina 2. Pojemnik na małe elektroodpady oraz zużyte baterie i akumulatory. Fotograf: G. Mehring / gdańsk.pl

- Zawarcie w grudniu 2020 r. z GUK Sp. z o.o. **umowy na odbiór** od 1 stycznia 2021 r. **elektroodpadów** oraz innych odpadów niebezpiecznych **bezpośrednio z domów mieszkańców** na ich zlecenie w ramach poszerzenia działalności PSZOK.
- **Uszczelnianie systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi** – powołanie Zespołu ds. kontroli gospodarki odpadami komunalnymi, którego głównym zadaniem jest uszczelnienie systemu poprzez weryfikację deklaracji i zawartych w nich danych, a także weryfikacji nieruchomości, które żadnej deklaracji nie złożyły. w 2020 r. skontrolowano 490 nieruchomości oraz 35 kompostowników (na posesjach domów jednorodzinnych). Do miasta wpłynęło dodatkowych 257 deklaracji.
- Budowa Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK):
 - w maju 2020 r. podpisano umowę na budowę pierwszych obiektów przy ul. Meteorowej oraz przy ul. Elbląskiej. Umowa w trybie „zaprojektuj i zbuduj” przewiduje wykonanie w 2021 r. prac projektowych, wykonanie robót budowlanych oraz dokumentacji odbiorowej;
 - w II połowie 2020 r. Gmina Miasta Gdańska złożyła wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji i w formie pożyczki na budowę PSZOK przy ul. Uczniowskiej i przy ul. Hynka.
- Zakończono budowę **kwatery składowej odpadów balastowych** o powierzchni 67,8 tys. m² i pojemności 1500 tys. m³ na terenie Zakładu Utylizacyjnego.
- **Budowa instalacji Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów – Portu Czystej Energii:** 30 stycznia 2020 r. uzyskano decyzję Wykonawczą Komisji Europejskiej zatwierdzającą wkład finansowy inwestycji. Całkowite koszty kwalifikowane projektu

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

wyniosą 565 mln zł (netto), w tym dotacja UE w wysokości 270 mln zł. w dniu 24 września 2020 r. podpisano umowę pożyczki z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na kwotę ponad 294 mln zł będącą domknięciem finansowania projektu. Dnia 6 maja 2020 r. nastąpiło rozpoczęcie robót budowlanych, które w 2021 r. będą kontynuowane. Zakończenie budowy wraz z rozpoczęciem rozruchu instalacji planuje się na koniec 2023 r.

- W 2020 r. trwały prace przygotowawcze w celu ogłoszenia postępowania przetargowego na dostawę i montaż urządzeń **modernizujących sortownię odpadów**. Przewidziane działania mające na celu dostosowanie instalacji do zmienionych warunków pracy w wyniku zmiany strumienia zbieranych odpadów. Głównym celem jest zwiększenie poziomów odzysku, zwiększenie mocy przerobowej linii do sortowania odpadów selektywnie zebranych (żółty worek) bez zwiększenia sumarycznej mocy przerobowej sortowni. Realizacja prac będzie miała miejsce w 2021 r.
- **Usprawnienie komunikacji z mieszkańcami w zakresie utrzymania czystości i porządku w mieście** oraz wsparcia selektywnej zbiórki odpadów było możliwe dzięki wykorzystaniu nowoczesnych kanałów informacyjnych, takich jak:
 - **aplikacja na telefon Czyste Miasto Gdańsk** – narzędzie przetłumaczone na wersje obcojęzyczne – angielską, ukraińską i rosyjską – wspomaga mieszkańców w zakresie informacji o zaplanowanych usługach (harmonogramy odbioru odpadów komunalnych oraz mycia pojemników), podpowiedzi dotyczących tego, gdzie umieścić dany odpad oraz innych ważnych informacji dotyczących funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w gminie, m.in. adresy/mapa punktów zbierania odpadów nietypowych i niebezpiecznych (PSZOK, apteki);
 - kontynuacja publikacji na stronie GZDiZ szczegółowych informacji na temat **oczyszczania jezdni** i miejsc postojowych oraz kwestii związanych z **zimowym utrzymaniem dróg i chodników**.
- Kontynuacja prac **zespołu eksperckiego ds. rozwoju Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi** składającego się z przedstawicieli spółdzielni mieszkaniowych i zarządców nieruchomości, w celu bieżącej weryfikacji problemów dot. gospodarowania odpadami komunalnymi oraz wymiany pomysłów i rozwiązań dot. utrzymania czystości i porządku. Zespół pracuje w 4 grupach tematycznych: opłaty i deklaracje, Punkty Gromadzenia Odpadów, komunikacja z mieszkańcami i odpady nietypowe, logistyka odpadów.
- Dystrybuowanie **materiałów informacyjno-edukacyjnych** na stoiskach podczas wydarzeń miejskich, do seniorów oraz do mieszkańców za pośrednictwem zarządców nieruchomości i spółdzielni mieszkaniowych.
- Prowadzono **działania edukacyjne wspierające mieszkańców** w odpowiedzialnym postępowaniu z odpadami komunalnymi oraz zwiększające świadomość ekologiczną, kierowane głównie do dzieci i młodzieży oraz seniorów. w 2020 r.:

- w gdańskich szkołach i przedszkolach kontynuowano projekt „**Edukacja-Segregacja!**” przeznaczony dla dwóch grup wiekowych – odziały „0” i kl. II. w ramach projektu we wszystkich placówkach oświatowych (publicznych i niepublicznych) realizowane były zajęcia edukacyjne nt. odpowiedzialnego i świadomego postępowania z odpadami komunalnymi. Zajęcia prowadzone były stacjonarnie, a po wprowadzeniu nauki zdalnej również w trybie online. W 2020 r. przeprowadzono 169 takich lekcji;
- przeprowadzono cykl zajęć edukacyjnych „**Ekologiczna Klasa**” nt. segregacji odpadów i spalaniu odpadów. w 57 spotkaniach zrealizowanych dzięki Straży Miejskiej udział wzięło 1013 dzieci;
- przygotowano kampanię informacyjno-edukacyjną pn. „**akcja edukacja**”, w ramach której powstało 5 linii tematycznych, oddzielnie dla każdej frakcji surowców (papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne oraz bio), a także odpadów nietypowych i niebezpiecznych. Publikowane w przestrzeni miejskiej projekty graficzne w postaci plakatów, citylightów, oklejenia tramwaju czy animacji wideo udostępnianych w środkach transportu miejskiego uczyły, w jaki sposób postępować z odpadami, które jeszcze sprawiają mieszkańcom problemy i jaki jest sens segregacji i możliwości recyklingu surowców.
- **Gdańsk bez plastiku** – kontynuowano rozpoczętą w 2019 r. kampanię edukacyjną szerzącą ideę proekologicznych postaw do walki z nadmiernym używaniem plastiku w życiu codziennym. w 2020 r. nawiązano współpracę z 38 partnerami, którzy sukcesywnie wprowadzają ekologiczne rozwiązania.

Cel operacyjny VII.3. Zwiększenie dostępności mieszkań we wszystkich segmentach rynku mieszkaniowego i podniesienie efektywności wykorzystania dostępnych lokali użytkowych

- **Rozwój i dywersyfikacja oferty mieszkaniowej** była możliwa dzięki działalności Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS), które w 2020 r. wybudowały i oddały do użytkowania 149 lokali mieszkalnych: 91 lokali z dofinansowaniem z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego oraz 58 lokali przy wykorzystaniu finansowania zwrotnego z dofinansowaniem z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego w formule Społecznego Budownictwa Czynszowego.
- W 2020 r. **Gdańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego (GTBS)** wybudowało 55 mieszkań w 3 budynkach zlokalizowanych przy ul. Piotrkowskiej (36 mieszkań), ul. Niecałej (11 mieszkań) oraz ul. Michny (8 mieszkań). Koszt całkowity inwestycji wyniósł 14,5 mln zł, w tym rzeczywisty udział Gminy – 4,9 mln zł, bezzwrotne wsparcie z Funduszu Dopłat – 4,3 mln zł, kredyt SBC – 1,6 mln zł, kredyt refinansowy – 0,8 mln zł, udział własny GTBS – 1,9 mln zł, partycypacja najemców - 1 mln zł. Obecnie spółka ma w planach budowę 4 kolejnych budynków mieszkalnych przy ul. Piotrkowskiej.

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

- **Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Motława” (TBS „Motława”)** oddało dwa budynki wielorodzinne z 94 lokalami mieszkalnymi przy ul. Piotrkowskiej (55 mieszkań) oraz ul. Wróblej (39 mieszkań). Całkowity koszt inwestycji wyniósł 26,2 mln zł, w tym rzeczywisty udział Gminy – 9,7 mln zł, bezzwrotne wsparcie z Funduszu Dopłat – 7,7 mln zł, udział własny TBS „Motława” – 7 mln zł (w tym kredyt), partycypacja najemców – 1,8 mln zł. Spółka ma w planach kontynuację budowy osiedla przy ul. Piotrkowskiej, modernizację dwóch kamienic przy ul. Kurzej oraz rozpoczęcie budowy przy ul. Szczygłej na Dolnym Mieście.
- W związku z potrzebą utworzenia nowych centrów lokalnych w południowych dzielnicach Gdańska, GTBS kończy realizację pierwszego w mieście **Centrum Aktywności Lokalnej** przy ul. Wadowickiej (Ujeścisko-Łostowice). Budynek ma pełnić funkcję domu sąsiedzkiego oraz centrum edukacyjnego dla dzieci, młodzieży i seniorów. Koszt planowanej inwestycji to blisko 10 mln zł.
- Kontynuowano prace remontowe lokali mieszkalnych pozostających w zasobie miejskim. w 2020 r. **wyremontowano 204 lokale z zasobu komunalnego** z przeznaczeniem na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych zakwalifikowanych do udzielenia przedmiotowej pomocy. w części z tych lokali nastąpiła zmiana sposobu ogrzewania na niskoemisyjne w ramach likwidacji ogrzewania węglowego. Na 2021 r. przewidziano remont kolejnych 200 lokali mieszkalnych.
- **Zwiększenie dostępu do mieszkań dla osób potrzebujących wsparcia społecznego** było możliwe dzięki kontynuacji Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego (GPMS), w ramach którego w 2020 r. spółka GIS wybudowała budynek jednorodzinny z przeznaczeniem na placówkę opiekuńczo-wychowawczą dla 14 wychowanków z pieczy zastępczej. Obecnie spółka realizuje budowę budynku z 4 lokalami ze wsparciem przy ul. Cienistej w Gdańsku, planuje rozpoczęcie inwestycji przy ul. Ogińskiego, gdzie ma powstać 58 lokali mieszkalnych ze wsparciem, oraz rozpoczęcie projektu „Dolne Młyny 2” (25 lokali mieszkalnych ze wsparciem plus pomieszczenia dla organizacji pozarządowych).
- Kontynuowano program **„Lokal na start za złotówkę”** dający możliwość najmu lokalu po preferencyjnych stawkach i wspierający rozwój przedsiębiorczości w mieście. w 2020 r. wynajęto 4 lokale z komunalnego zasobu lokali użytkowych. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym V. Innowacyjność i Przedsiębiorczość]**
- W ramach programu **„Gdańskie Otwarte Pracownie”** wynajęto 7 lokali użytkowych z komunalnego zasobu lokalnym artystom. Część lokali usytuowana będzie w rejonach miasta, które wymagają szczególnego ożywienia. Artyści mogą w wynajętych lokalach, oprócz pracy twórczej, prowadzić sprzedaż swoich prac i usług. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym IV. Kultura i czas wolny]**

Rycina 3. Grafika pochodząca z broszury programu Gdańskie Otwarte Pracownie kierowanego do lokalnych artystów. Fotograf: M. Szymończyk

- **Trwał dalszy rozwój zasobów gruntów pod budownictwo mieszkaniowe.**
We współpracy z Gdańską Infrastrukturą Wodociągowo-Kanalizacyjną Sp. z o.o. oraz Gdańskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. systematycznie uzbrajano kolejne tereny przeznaczone pod budownictwo społeczne. Na bieżąco opracowywano plany zagospodarowania przestrzennego umożliwiające rozwój budownictwa. w 2020 r. uchwalono łącznie 16 planów obejmujących swoim zasięgiem powierzchnię 166,2 ha, co odpowiada 0,6% powierzchni miasta.

Cel operacyjny VII.4. Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i usprawnienie systemu odprowadzania wód opadowych

W ramach projektu „Systemy gospodarowania wodami opadowymi na terenach miejskich – Miasto Gdańsk” w 2020 r. realizowano następujące inwestycje:

- w ramach **budowy nowych i przebudowy istniejących zbiorników retencyjnych** w 2020 r. zakończono prace związane z budową zbiornika retencyjnego „Strzelniczka II” o pojemności 46,6 tys. m³ oraz rozpoczęto budowę zbiornika „Jaśkowa Dolina” o pojemności 9,261 tys. m³. Zakończono sporządzanie dokumentacji na przebudowę zbiorników retencyjnych na Potoku Oliwskim (Subistawa, Kuźnia Wodna) oraz stawów na Potoku M2. Uzyskano koncepcję budowy zbiornika nr 16 i przebudowy zbiornika nr 15 na Potoku Oliwskim. Dzięki pozyskaniu pozwolenia wodnoprawnego na utrzymanie niższego stanu wody

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

w okresie letnim oraz przebudowy budowli upustowej uzyskano większą pojemność retencyjną zbiornika Srebrniki w okresie letnim; **[Powiązanie z Programem Operacyjnym IX. Przestrzeń publiczna]**

Rycina 4. Prace budowlane w okolicy zbiornika retencyjnego „Strzelniczka II” w dzielnicy Kokoszki. Fotograf: D. Paszliński / gdansk.pl

- w ramach programu FanPLESStic-sea wykonano pilotową **stację poprawy jakości wód opadowych** zlokalizowaną przy obiekcie kanalizacji deszczowej w dzielnicy Brzeźno. Wyniki posłużą do szerszego wprowadzenia w krajobrazie miasta roślinności poprawiającej jakość wód opadowych.

W ramach Gdańskiego Programu Przeciwpowodziowego w 2020 r. wydatkowano na następujące zadania:

- w ramach III etapu „**Budowy układów drogowych wraz z kanalizacją deszczową w Gdańsku-Osowej**” zakończono budowę kanalizacji deszczowej w ul. Koziarozca i Zeusa o długości 2 km wraz z przebudową nawierzchni drogowych i infrastruktury towarzyszącej. Wykonano kanalizację deszczową w ul. Puszkina; **[Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i transport]**
- rozpoczęto budowę drogi eksploatacyjnej (ciągu pieszo-rowerowego) wzdłuż Potoku Oruńskiego. w ramach projektu przewidziane jest umocnienie skarp potoku. Prace zostaną zakończone w 2021 r.; **[Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i transport]**
- ogłoszono przetarg na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych dla zadania „Budowa prawego wału przeciwpowodziowego Optywu Motławy na odcinku od

ul. Elbląskiej do ul. Zawodników”. Inwestycja będzie realizowana w latach 2021–2022;

- uzyskano **dokumentację projektową** dla następujących zadań:
 - budowa kładki nad potokiem Oliwskim pomiędzy parkiem miejskim a budynkiem przy ul. Pomorskiej 94,
 - budowa pompowni wspomagającej przy ul. Swojskiej,
 - budowa kładki, mostu i przepustu nad potokiem Kowalskim.

Wśród działań zapobiegawczych i pomocnych w ochronie przeciwpowodziowej miasta Gdańska w 2020 r. warto wymienić:

- kolejne obiekty powierzchniowej **retencji miejskiej** na terenach publicznych i przy jednostkach miejskich: ogród deszczowy przy węźle Grodecka, w rejonie skrzyżowania ul. 3 Maja i al. Armii Krajowej, przy ulicach Junony, Lastadia, Sienna, Madalińskiego, Flory, pierwszy demonstracyjny obiekt skrzyniowy przy ul. Ugory;
- rozpoczęto **budowę przepompowni** wspomagającej w rejonie ul. Stryjewskiego, na istniejącej sieci kanalizacji deszczowej, której wylot do Martwej Wisły znajduje się w zasięgu wpływu wód cofkowych z Zatoki Gdańskiej;
- kontynuowano **współpracę z Lasami Państwowymi** w zakresie zwiększenia retencji na obszarach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych należących do Gminy Miasta Gdańska – głównie obszaru Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Lasy Państwowe zleciły koncepcję zwiększenia retencji w zlewniach potoku Oliwskiego i Strzyży.

Cel operacyjny VII.5. Rozwój i dostosowanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej do potrzeb użytkowników

Systematyczny wzrost standardu życia wszystkich mieszkańców oraz przedsiębiorców korzystających z infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej miasta był realizowany w 2020 r. poprzez następujące działania:

- wystąpiono z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę dla inwestycji pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej w ul. Ku Ujściu” umożliwiającej **podłączenie terenów portowych do miejskiego systemu kanalizacyjnego**; [Powiązanie z Programem Operacyjnym VI. Atrakcyjność Inwestycyjna]
- wybudowano **sieć wodociągową** w ul. Stężycyckiej na długości 250 m oraz przebudowano sieć wodociągową w al. Grunwaldzkiej, ul. Białej na długości ok. 640 m oraz ul. Jana Rybińskiego na długości ok. 130 m, ul. Uczniowskiej i ul. Suchej. Rozpoczęto realizację budowy sieci wodociągowej w ul. Słowackiego i ul. Srebrniki; [Powiązanie z Programem Operacyjnym VIII. Mobilność i transport]
- w 2020 r. wybudowano **sieć kanalizacji sanitarnej** w ulicach: Wiłkomirskiego, Radarowej, Synów Pułku, Charzykowskiej, Łapalickiej oraz zmodernizowano sieć

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

w ulicach Uczniowskiej i Suchej. Rozpoczęto realizację budowy kanalizacji sanitarnej w ul. Słowackiego;

- wybudowano nową **przepompownię ścieków** w ul. Budowlanych oraz przebudowano przepompownię ścieków „Letnicka” oraz przepompownię ścieków „Kolorowa”;
- przebudowano **kolektor sanitarny** w ul. Jaśkowa Dolina oraz rozpoczęto przebudowę kolektora sanitarnego Wrzeszcz-Ołowianka;
- kontynuowano realizację programu **włączania sieci nieprzejętych do miejskiego systemu wodno-kanalizacyjnego**. w 2020 r. ujawniono sieci wodociągowe w ulicach Bajki i Bytowskiej oraz sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach: Hożej, Subisława, Leśna Góra, Góralska, Podkarpacka, Cienista, Potokowa, Chrzanowskiego i al. Grunwaldzkiej;
- w celu **zapewnienia najwyższej jakości wody** w 2020 r. przeprowadzono procedurę przetargową dla wyłonienia wykonawcy dokumentacji projektowej modernizacji ujęcia wody w Straszynie. Trwały roboty budowlane związane z rozbudową systemu monitoringu gdańskiego układu wodociągowego poprzez budowę nowych komór pomiarowych na sieci wodociągowej;
- **w celu podniesienia bezpieczeństwa i niezawodności** funkcjonowania obiektu wybrano wykonawcę dokumentacji projektowej dla modernizacji przepompowni ścieków Ołowianka II;
- w 2020 r. wybudowano **3 nowe źródła uliczne**: przy Muzeum II Wojny Światowej, przy ul. Nowotnej oraz na Placu Obrońców Poczty Polskiej. Niestety, z uwagi na pandemię, źródła nie zostały uruchomione;

Rycina 5. 30. źródło wodny w Gdańsku na Placu Dominikańskim został odświeżony w 2019 r.
Fotograf: D. Paszliński / gdansk.pl

- **rozpoczęto prace projektowe** budowy: kanalizacji sanitarnej w ulicach Karlikowskiej, Źródlanej, Jasińskiego, Radiowej, w części ul. Internetowej, na odcinku wzdłuż ul. Spacerowej oraz prace projektowe przebudowy magistrali pęrgowskiej dla odcinka poza granicami miasta Gdańska;
- **kontynuowano prace projektowe:** budowy magistrali wodociągowej od ul. Miałki Szlak do ul. Zagroble; budowy kanalizacji sanitarnej i wodociągu w ulicach Oliwkowej, Ostrzyckiej, Turzycowej, w ul. Sztutowskiej; budowy kanalizacji sanitarnej w ul. Feliksa Muzyka; budowy kanalizacji sanitarnej w ulicach Choczewskiej, Będomińskiej, Barkoczyńskiej, Mirachowskiej, Zbąszyńskiej, Smęgorzyńskiej wraz z przepompownią ścieków;
- **modernizację** infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w tym w **powiązaniu z innymi inwestycjami** miejskimi: kontynuacja prac projektowych m.in. dla przebudowy układów kanalizacyjnych w rejonie Stogi i Zawisłe (budowa PS Nowa Portowa, przebudowa układu kanalizacji sanitarnej PS Zawisłe), „Przebudowy kanałów sanitarnych DN 250 w ul. Krosna oraz w ul. Rycerskiej wraz z likwidacją części kolektora Przymorze żelbet 1,4 × 2,1 m”, przebudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w powiązaniu z Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Gdańska;
- **zakończono prace projektowe** i rozpoczęto: budowę sieci wodociągowej w ul. Galileusza o długości ok. 470 m; sieci wodociągowej w ulicach Borkowskiej, Strazyńskiej i Czerskiej na długości ok. 1640 m; budowę połączenia sieci wodociągowej przy ul. Potęgowskiej/Nowej Stężyckiej na długości ok. 110 m wraz z budową komory reduktora. Wybrano wykonawcę robót budowlanych przebudowy kanału sanitarnego w rejonie ul. Beethovena na długości ok. 489 m. Zakończono prace projektowe przebudowy sieci wodociągowej w ulicach Stryjewskiego, Sówki i Kępnej.

Cel operacyjny VII.6. Ochrona wód, w tym: ochrona wód Zatoki Gdańskiej

W związku ze zmianami klimatycznymi, które ostatnio przybrały na sile, kwestią kluczową staje się zrównoważone zarządzanie zasobami wody pitnej. Mając to na uwadze, w 2020 r.:

- W ramach projektu „**Rozwój systemu monitoringu wód podziemnych na obszarze Gdańska, Sopotu i gminy Pruszcz Gdański**” realizowana była część badawcza projektu. Wykonano pomiary zwierciadła wód gruntowych w studniach i piezometrach wytypowanych do prowadzenia prac, pobrano próbki wody podziemnej do badań laboratoryjnych, próbki powietrza glebowego oraz próbki wody powierzchniowej i gruntu z rowów melioracyjnych. Rozpoczęto realizację prac polegających na budowie modeli matematycznych przepływu i transportu zanieczyszczeń w wodach podziemnych w rejonie stref wód zanieczyszczonych oraz weryfikację zasobów dyspozycyjnych i eksploatacyjnych wybranych ujęć komunalnych na terenie Gdańska. Część badawcza projektu zakończy się w 2022 r.;

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

- Kontynuowano **edukację ekologiczną** w zakresie korzystania z wód i ich ochrony, w tym:
 - rozpoczęto przygotowania do wdrożenia nowej odsłony wieloletniego **programu edukacyjnego** Gdańskiej Infrastruktury Wodociągowo-Kanalizacyjnej, który od 2020 r. funkcjonuje pod nazwą **HYDROMISJA**; to także nazwa nowego centrum edukacyjnego, które powstało na terenie Oczyszczalni Ścieków Gdańsk Wschód. Nadrzędną zasadą programu jest nauka przez zabawę oraz nauka z wykorzystaniem elementów grywalizacji i zajęć warsztatowych;
 - w ramach **Światowego Dnia Wody** w 2020 r. z uwagi na pandemię COVID-19 kampania pod hasłem "Morz/że bez plastiku" była osadzona głównie w mediach społecznościowych i dotyczyła zanieczyszczenia środowiska odpadami plastikowymi oraz mikroplastikiem. w ramach kampanii przeprowadzono konkurs „Dekoduj plastik”, w którym wzięło udział 100 osób;
 - zaprezentowano wystawę prac studentów Akademii Sztuk Pięknych pt. „**Plastik niefantastik**”, która miała miejsce na terenie Centrum Handlowego Forum Gdańsk i Alfa Centrum. Ekspozycji wystawy w Forum Gdańsk towarzyszyły warsztaty pn. „Dekoduj plastik”;

Rycina 6. Eko wystawa prac studentów Akademii Sztuk Pięknych w Forum Gdańsk w ramach kampanii miejskiej „Gdańsk bez plastiku”. Fotograf: G. Mehring / gdansk.pl

- prowadzono stronę **www.miastonadetoksie.pl** zawierającą informacje i materiały dotyczące obecności i szkodliwości substancji niebezpiecznych i plastiku w naszym codziennym życiu;
- przez cały rok prowadzono blog edukacyjny <http://blizejzrodel.pl>;

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

- w dniach 9–30 czerwca zorganizowano VII Bieg do Źródeł. z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 bieg odbył się w formie wirtualnej;
- Kontynuowano **projekt FanPLESStic-sea**, który jest przewidziany na lata 2019–2021. Celem projektu jest poprawa jakości wód opadowych i ścieków dostających się do odbiorników, a docelowo do Zatoki Gdańskiej, redukcja zużycia mikroplastików oraz opracowanie skutecznej metody ich usuwania z wody wodociągowej, opadowej oraz ze ścieków. w 2020 r. zorganizowano 6. edycję konkursu „Sprzątanie Świata”. Tym razem konkurs był dedykowany uczniom szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Zadaniem konkursowym było przygotowanie plakatu z przesłaniem dotyczącym mikrozanieczyszczeń w postaci mikroplastiku lub sposobów jego eliminacji. w konkursie wzięło udział 79 uczniów z 11 szkół. Jury konkursowe wybrało 6 zwycięskich prac oraz przyznało 2 nagrody specjalne. Zwycięskie prace wezmą udział w kampanii społecznej w 2021 r.;
- Kontynuowano realizację projektu **NonHazCity2** przewidzianego na lata 2019–2021, który ma na celu redukcję emisji substancji niebezpiecznych z terenów miejskich do wód Morza Bałtyckiego. w ramach projektu w 2020 r.:
 - prowadzono profil na Facebooku i Instagramie **„Miasto na detoksie”**. Prezentowano zagrożenia związane z mikrozanieczyszczeniami, jak mikroplastik i substancje niebezpieczne, których źródłem są produkty codziennego użytku i które mogą migrować z tych produktów do środowiska i m.in. zaburzać proces oczyszczania ścieków i zagrażać zasobom wody pitnej. w ramach profilu przeprowadzono mini kampanie pod hasłem „Czerwiec bez mikroplastiku” oraz „Lipiec wolny od plastiku”;
 - **stworzono aplikację internetową i na urządzenia mobilne**, która pozwala użytkownikom określić ich stopień narażenia na substancje niebezpieczne w środowisku domowym i w biurze. Aplikacja w wersji polskiej jest dostępna na stronie <https://checked.miastonadetoksie.pl/>;
- Prowadzono działania minimalizujące oddziaływanie oczyszczalni ścieków na środowisko - udzielono 49 dotacji na kwotę 118,9 tys. zł dla właścicieli nieruchomości na **likwidację przydomowych oczyszczalni ścieków** (2 dotacje) i **zbiorników bezodpływowych na ścieki** (47 dotacji). Pomoc finansowa skutkowałą podłączeniem nieruchomości do istniejącej kanalizacji sanitarnej.

Cel operacyjny VII.7. Przygotowanie wystarczającej liczby miejsc do pochówków na cmentarzach komunalnych

- W celu pozyskania terenów pod **nowe cmentarze lub rozbudowy istniejących** na terenie Gdańska w 2020 r.: wykonano projekt rozbudowy Cmentarza Łostowickiego. Zakończenie prac budowlanych planowane jest w 2021 r. Zawarto umowę na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę cmentarza komunalnego przy ul. Kępnej (na terenie przyległym do istniejącego cmentarza parafialnego) i cmentarza przy ul. Srebrniki (teren sąsiadujący z Cmentarzem Centralnym „Srebrzysko”)

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

oraz rozbudowę cmentarza Salvator Nowy (przy ul. Stoczniovców) i cmentarza Garnizonowego (od strony ul. Kolonia Jordana). Efektem tych działań będzie powstanie nowej powierzchni cmentarnej z ponad 9 tys. miejsc pochówków, w tym na terenie: Cmentarza Garnizonowego – 3 tys. nowych miejsc, Cmentarza „Srebrzysko”, przy ul. Kępnej – 1,9 tys. miejsc, Cmentarza Łostowickiego – 1,5 tys. miejsc oraz Cmentarza Salvator – 1 tys. miejsc. Zakończenie prac projektowych powinno nastąpić w 2021 r. **[Powiązanie z Programem Operacyjnym VI. Atrakcyjność inwestycyjna]**

- Na cmentarzach komunalnych Gdańska stosowano preferencje cenowe dla pochówków urnowych.
- **Istniejącą infrastrukturę cmentarną poddano modernizacji i rozbudowie:** na terenie Cmentarza Łostowickiego zakończono przebudowę i rozbudowę kaplicy cmentarnej. Inwestycja obejmowała: przebudowę pomieszczeń, wymianę dźwigu towarowego, przebudowę instalacji wewnętrznych, ocieplenie budynku, wymianę drzwi i okien oraz przystosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych. Naprawiono 160 m² dróg. Na terenie cmentarza św. Jadwigi przeprowadzono naprawę wodociągu letniego. Na terenie Cmentarza „Srebrzysko” wybudowano schody terenowe (100 m²) wyposażone w balustrady i poręcze oraz naprawiono blisko 50 m ogrodzenia cmentarnego. Podobna naprawa – 66 m ogrodzenia została zrealizowana na terenie Cmentarza Oliwskiego. Wyremontowano i utwardzono drogi ziemne i place cmentarne o łącznej powierzchni 400 m², w tym na terenie: Cmentarza Łostowickiego – 160 m², św. Franciszka – 130 m², w Nowym Porcie – 62 m² oraz „Srebrzysko” – 48 m².

Rycina 7. Odnowiona kaplica na Cmentarzu Łostowickim. Fotograf: K. Wojciechowski / DRMG

Cel operacyjny VII.8. Podniesienie efektywności eksploatacji infrastruktury liniowej oraz nieruchomości gminnych

- W 2020 r. kontynuowano proces przygotowania koncepcji biznesowej systemu, którego efektem będą dodatkowe oszczędności wynikające z braku konieczności utrzymywania duplikatów baz w różnych systemach, a także repozytorium danych, umożliwiające wieloźródłową weryfikację danych.
- Kontynuowano proces związany z wdrożeniem cyfrowej metody pomiaru służącej kompleksowej inwentaryzacji technicznej zasobu nieruchomości komunalnych. Zakupiono 3 skanery laserowe 3D wraz z akcesoriami, wyposażeniem, oprogramowaniem i szkoleniem, służących do wykonania inwentaryzacji nieruchomości zarządzanych przez Gdańskie Nieruchomości.
- W 2020 r. **nawiązano współpracę z ekspertami** zewnętrznymi, związanymi z bazami danych przestrzennych oraz technologią GIS. Bazując na koncepcji dostarczonej w roku poprzednim, rozpoczęto proces standaryzacji danych, który docelowo wpłynie na podniesienie jakości danych przestrzennych.
- W ramach dostosowań do wymogów prawnych i w celu lepszej transparentności procesu planistycznego udostępniono serwis „Zagospodarowanie Przestrzenne i Decyzje” (zpid.geogdansk.pl). Serwis ten publikuje materiały planistyczne oraz uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dostępne dla każdego z poziomu przeglądarki internetowej.
- W zakresie kontynuacji **inwentaryzacji technicznej zasobów nieruchomości komunalnych** kontynuowano kompleksową inwentaryzację techniczną zasobu nieruchomości komunalnych oraz trwały prace zmierzające do opracowania koncepcji biznesowej bazy w zakresie infrastruktury w powiązaniu z rozwiązaniem ICT. w drodze przetargu dokonano zakupu 3 sztuk skanerów laserowych. Rozpoczęcie prac inwentaryzacyjnych nastąpi po zakończeniu szkoleń.

Komentarz Koordynatora

Infrastruktura techniczna jest istotnym elementem wpływającym na rozwój społeczno-gospodarczy. Jej dostępność oraz użyteczność, związana z ciągłością i powszechnością świadczenia usług, wpływa na wysoki standard życia mieszkańców, a także na atrakcyjność mieszkaniową czy też inwestorską Gdańska. Zapewnienie mieszkańcom dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej (mieszkaniowej, drogowej, dostępu do wodociągów i kanalizacji, ciepłownictwa, czystej i bezpiecznej sieci dróg) sprawia, że społeczność lokalna czuje się komfortowo w miejscu, w którym żyje.

Programy i projekty realizowane w 2020 r. w obszarze infrastruktury zapewniły zrównoważony rozwój Miasta, efektywniejsze wykorzystanie posiadanych zasobów oraz umożliwiły aktywację potencjału współpracy z mieszkańcami.

Kontynuowano realizację programu „Jaśniejszy Gdańsk”, którego celem jest oświetlenie wszystkich zamieszkałych ulic w mieście i poprawa efektywności energetycznej. Realizacja tego programu oraz zakończone inne duże inwestycje na terenie Gdańska poskutkowały oświetleniem ok. 14 km ulic i ciągów pieszych w 56 lokalizacjach. Największą inwestycją w 2020 r., związaną z przebudową sieci ciepłowniczej, była modernizacja sieci w rejonach ulic: Śląskiej, Wejhera i 3 Maja, dzięki czemu została ograniczona emisja dwutlenku węgla o ok. 700 ton rocznie. Ponadto, prowadzono prace koncepcyjne dotyczące rozwoju energetyki odnawialnej na budynkach jednostek oświatowych oraz kontynuowano prace związane z wdrożeniem systemu zarządzania zużyciem energii w budynkach użyteczności publicznej.

Na początku 2020 roku w Gdańsku został wprowadzony obowiązek segregacji na pięć frakcji odpadów komunalnych. Zawarto również bezkosztową umowę z podmiotem zewnętrznym, dotyczącą rozstawienia na terenie miasta ogólnodostępnych pojemników na tzw. małe elektroodpady oraz zużyte baterie i akumulatory, co stanowi pierwszy ogólnopolski dedykowany system pojemnikowy, rozlokowany w 30. lokalizacjach miasta. Dnia 6 maja 2020 r. nastąpiło rozpoczęcie robót budowlanych instalacji Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów – Portu Czystej Energii, które w 2021 r. będą kontynuowane. Zakończenie budowy wraz z rozpoczęciem rozruchu instalacji planuje się na koniec 2023 r.

Rozwój i dywersyfikacja oferty mieszkaniowej była możliwa m.in. dzięki działalności Towarzystwa Budownictwa Społecznego, które w 2020 r. wybudowało i oddało do użytkowania 149 lokali mieszkalnych, Gdańskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, które wybudowało 55 mieszkań w 3 budynkach oraz Towarzystwa Budownictwa Społecznego „Motława”, które oddało do użytku dwa budynki wielorodzinne z 94. Lokalami mieszkalnymi.

Istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców jest dalsze zabezpieczenie przeciwpowodziowe, w tym kompleksowe podejście do retencji miejskiej, która powinna dotyczyć zarówno infrastruktury miejskiej oraz nieruchomości prywatnych. W ramach budowy nowych i przebudowy istniejących zbiorników retencyjnych w 2020 r.

Raport z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura za 2020 rok
wersja dostępna cyfrowo

zakończono prace związane z budową zbiornika retencyjnego „Strzelniczka II” o pojemności 46,6 tys. m³ oraz rozpoczęto budowę zbiornika „Jaškowa Dolina” o pojemności 9,261 tys. m³. Dzięki pozyskaniu pozwolenia wodnoprawnego na utrzymanie niższego stanu wody w okresie letnim oraz przebudowy budowli upustowej, uzyskano większą pojemność retencyjną zbiornika Srebrniki w okresie letnim. Celem szerszego wprowadzenia w krajobrazie miasta roślinności poprawiającej jakość wód opadowych, w ramach programu FanpLESStic-sea wykonano pilotową stację poprawy jakości wód opadowych, zlokalizowaną przy obiekcie kanalizacji deszczowej w dzielnicy Brzeźno. Celem tego projektu jest poprawa jakości wód opadowych i ścieków dostających się do odbiorników, a docelowo do Zatoki Gdańskiej, redukcja zużycia mikroplastików oraz opracowanie skutecznej metody ich usuwania z wody wodociągowej, opadowej oraz ze ścieków.

Na 2021 rok zaplanowano działania będące kontynuacją rozpoczętych już projektów, których celem jest dalsza poprawa warunków życia gdańszczanek i gdańszczan.

Olga Goitowska

Zastępca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej

Kierownik Referatu Komunalnego

Urząd Miejski w Gdańsku

Wskaźniki realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura [2014-2020]

Cel VII.1. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń do powietrza

VII.1.a. Liczba komunalnych budynków użyteczności publicznej poddanych energomodernizacji

Suma w sztukach; wskaźnik liczony narastająco od 2015 r.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	0	1	3	5	5	12

VII.1.b. Liczba komunalnych budynków mieszkalnych poddanych energomodernizacji

Suma w sztukach; wskaźnik liczony narastająco od 2015 r.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	0	5	9	13	15	19

VII.1.c. Długość wybudowanej i zmodernizowanej miejskiej sieci ciepłowniczej

W ciągu roku; dane w kilometrach

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	13,0	35,0	14,3	28,5	39,2	16,9	15,4

VII.1.d. Odsetek obiektów użyteczności publicznej podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	45%	45%	45%	45%	60%	Brak danych	Brak danych

VII.1.e. Liczba palenisk opalanych paliwem stałym

Wskaźnik prezentuje całkowitą liczbę pieców i kotłów opalanych węglem, drewnem lub innym paliwem stałym; dotyczy budynków wyłącznie w zasobie Gdańskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	Brak danych	6 671	6 398	6 500	5 780	5 430

VII.1.f. Odsetek mieszkań podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej

Według szacunków Wydział Gospodarki Komunalnej na podstawie dostępnych danych.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	Brak danych	60%	60%	60%	60%	60%

VII.1.g. Moc zainstalowanych źródeł fotowoltaicznych

Dane w kilowatach; wskaźnik liczony narastająco od 2016 r.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	Brak danych	1 790	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych

VII.1.h. Odsetek oświetlonych ulic i ciągów pieszo-rowerowych

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	80,5%	82,6%	84,2%	86,0%	88,1%	90,3%

Cel VII.2. Modernizacja i rozwój systemu utrzymania czystości i porządku

VII.2.a. Odsetek punktów gromadzenia odpadów wykonanych na podstawie nowych wytycznych – o poprawionej estetyce

W stosunku do wszystkich nowych punktów gromadzenia odpadów w Gdańsku; wskaźnik liczony narastająco od 2016 r.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	Brak danych	1,4%	2,6%	4,0%	2,0%	0,8%

VII.2.b. Liczba punktów gromadzenia odpadów z możliwością selekcji

Selekcja na podstawie wytycznych określonych w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie”.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	30 737	32 070	32 070	31 325	32 609	32 198

VII.2.c. Udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Wskaźnik określa procentowy udział odpadów poddanych recyklingowi, przygotowaniu do ponownego użycia i odzysku innymi metodami w ilości wytworzonych w ciągu roku wyżej wymienionych frakcji odpadów komunalnych.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	17,6%	21,5%	28,0%	30,0%	44,0%	40,0%	49,0%

Cel VII.3. Zwiększenie dostępności mieszkań we wszystkich segmentach rynku mieszkaniowego i podniesienie efektywności wykorzystania dostępnych lokali użytkowych

VII.3.a. Zasób mieszkaniowy na 1 tys. mieszkańców

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	448,3	456,9	466,0	478,9	490,7	501,4	515,2

VII.3.b. Liczba gospodarstw domowych oczekujących na mieszkanie w lokalu socjalnym

Gospodarstwa domowe wpisane na listę kolejkową

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	1 757	1 830	1 944	1 608	1 241	1278	401

VII.3.c. Powierzchnia wyremontowanych lokali

Dane w m²; wskaźnik liczony narastająco od 2015 r.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	3 500	15 658	31 418	37 636	45 368	53 732

Cel VII.4. Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i usprawnienie systemu odprowadzania wód opadowych

VII.4.a. Liczba zbiorników retencyjnych

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	48	48	49	51	52	53	53

VII.4.b. Udział długości dróg skanalizowanych w długości dróg utwardzonych

Wskaźnik prezentuje procentowy udział długości rurociągów kanalizacji deszczowej w stosunku do długości utwardzonych dróg (publicznych i wewnętrznych) w Gdańsku zarządzanych przez Gdański Zarząd Dróg i Zieleni. w 2018 r. nastąpiła korekta danych za lata 2014–2016.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	85,2%	70,8%	74,6%	74,0%	73,9%	71,3%	67,8%

Cel VII.5. Rozwój i dostosowanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej do potrzeb użytkowników

VII.5.a. Wybudowana i zmodernizowana sieć wodociągowa

Dane w kilometrach

Wskaźnik za 2020 r. uwzględnia również sieci wybudowane przez inwestorów prywatnych.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	5,3	11,0	6,6	5,9	7,0	8,2	23,4

VII.5.b. Wybudowana i zmodernizowana sieć kanalizacyjna

Dane w kilometrach

Wskaźnik za 2020 r. uwzględnia również sieci wybudowane przez inwestorów prywatnych.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	4,2	11,3	21,3	2,7	7,8	6,6	12,5

VII.5.c. Mieszkańcy korzystający z wodociągu

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	99,6%	99,6%	99,6%	99,6%	99,5%	99,5%	99,6%

VII.5.d. Mieszkańcy korzystający z kanalizacji sanitarnej

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	98,8%	99,3%	99,3%	99,3%	99,3%	99,3%	99,2%

VII.5.e. Obszar miasta wyposażony w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną

Dane w hektarach; wskaźnik przedstawia powierzchnię Gdańska obsługiwaną przez miejski system wodociągowo-kanalizacyjny.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	16 303	16 458	16 458	16 458	16 471	16 606

VII.5.f(1). Jakość świadczonych usług wodno-kanalizacyjnych w ocenie mieszkańców

Wskaźnik prezentuje udział osób oceniających „bardzo dobrze” i „raczej dobrze” jakość wody w kranie w badaniu opinii mieszkańców.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	89%	Brak danych	91%	Brak danych	90%	Brak danych

VII.5.f(2). Jakość świadczonych usług wodno-kanalizacyjnych w ocenie mieszkańców

Wskaźnik prezentuje udział osób korzystających z infolinii 994 w Saur Neptun Gdańsk (SNG) i oceniających ją dobrze w badaniu jakości usług wodociągowo-kanalizacyjnych oraz jakości wody.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	84%	Brak danych	86%	Brak danych	87%	Brak danych

Cel VII.6. Ochrona wód, w tym Zatoki Gdańskiej

VII.6.a. Przekroczenia norm jakości wody

Wskaźnik obrazowany za pomocą liczby przekroczeń parametrów jakościowych na podstawie monitoringu jakości wody w systemie dystrybucji.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	0,33%	0,19%	0,07%	0,32%	0,33%	0,24%	0,59%

VII.6.b. Przekroczenia norm jakości oczyszczonych ścieków

Liczba odnotowanych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów jakości ścieków oczyszczonych na wylocie z oczyszczalni Wschód określonych w pozwoleniu wodnoprawnym w stosunku do całkowitej liczby badań.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	0,00%	0,00%	0,00%	00,0%	0,15%	0,31%	0,34%

VII.6.c. Przekroczenia jakości ścieków opadowych odprowadzanych do odbiorników

Udział liczby przekroczeń jakości ścieków opadowych ponad wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004 r. (Dz.U. Nr 168, poz. 1763) w stosunku do liczby badań jakości ścieków opadowych.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych

Cel VII.7. Przygotowanie wystarczającej liczby miejsc do pochówków na cmentarzach komunalnych

VII.7.a(1). Liczba wolnych miejsc grzebalnych na cmentarzach zlokalizowanych na terenie Gdańska

Pochówki tradycyjne i urnowe na cmentarzach zlokalizowanych na terenie Gdańska.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	6 338	8 827	7 810	6 864	5 883	4 876	Brak danych

VII.7.a(2). Liczba wolnych ziemnych miejsc grzebalnych służących do pochówków tradycyjnych na cmentarzach zlokalizowanych na terenie Gdańska

Niezbędne do zabezpieczenia potrzeb gminy w okresie najbliższych 5 lat; 1 – warunek jest spełniony, 0 – warunek nie jest spełniony.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	0	1	1	0	0	0	Brak danych

VII.7.b. Udział pochówków urnowych w pochówkach ogółem

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość danych	35,7%	38,2%	43,4%	49,2%	51,2%	54,8%	Brak danych

**Zespół do spraw Koordynacji i Ewaluacji
Programów Operacyjnych:**

Katarzyna Drozd-Wiśniewska

Marcin Hryniewicz

Radosław Kleina

Żaneta Kucharska

Aleksandra Madajczyk

Sandra Stelmak

Robert Wójcik

Jacek Zabłotny

Wydawca:

Urząd Miejski w Gdańsku

ul. Nowe Ogrody 8/12

80-803 Gdańsk

www.gdansk.pl/strategia

GDAŃSK 2021

Dokument „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” został przyjęty Uchwałą Nr XVII/514/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 roku